

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d'Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico. 2.—Estranger, 2'50.

LO TRIUNFO

SALMERON

—Gracias, ciudadá! No esperava menos de tu. Los teus exemples admirables els está seguint Espanya entera.

DESPRÉS DE LA BATALLA

partit republicà del districte de las Aforas, las fem nostras.

La victoria del diumenje es una nova edició de aquell gran exemple donat al país en las admirables eleccions anteriors. Hi havia qui creya que 'l sufragi universal era un instrument servil dels governs que 'l manejava a son gust, y s' ha demostrat de sobras que aixó era un error. Los electors tenen voluntat propia, y aquesta alcanza la deguda expressió quan hi ha empenyo y energia en manifestarla. Lo nou triunfo del eminent Salmerón significa, á més de una recompensa justa als mèrits de tan ilustre republicà, la consagració práctica de la eficacia del sufragi universal, arma pacífica de la democracia republicana.

De las Aforas vá sortir aquest raig de llum en las eleccions anteriors, y avuy aquest raig inunda España entera.

A Madrid ¡quina victoria més colossal! Més de 27 mil electors, en aquella ciutat eminentment burocrática, que 'ls polítichs de la monarquia han convertit en lo ventrell d' Espanya, acaban de votar en favor de la República. No s' havia vist may semblant cosa. Durant lo período revolucionari, á Madrid guanyavan sempre 'ls monárquichs. La capital d' Espanya s' ha fet republicana; ¡qui es capás de apreciar tot l' alcans que ha de tenir aquest fet inesperat?

Obrim ja lo cor á la esperansa. Al enervament polítich sostingut ab sos escándols pels polítichs de la restauració, succeheix lo despertar del poble. Ha bastat la unió republicana, perquè 'l poble de Madrid tornés á la vida pública, donant al país un gran exemple, y produhint no poca alarma, segóns diuhen, en determinadas regions. Lo governador de la capital volia dimitir; volia dimitir també 'l ministre de la Gobernació. ¿Per qué? ¿Per qué no van ferho prou bé? ¿Per qué *vo van saber evitar per tots los medis* la derrota de la monarquia? ¡Ah! Més val que continuin en lo seu lloch, y sápigam per boca de un adversari, que si alguna cosa 'ls honra, es aquesta derrota. Es precis respectar la voluntat nacional y practicar lo sufragi ab la deguda sinceritat. Fora d' aquí no hi ha salvació pera la patria. A una situació de forsa succehiria una gran resistencia popular ¡y ay de tots! ¡ay d' Espanya! si en los crítichs moments qu' estém atravessant, quan tot bamboleja, quan las dificultats econòmicas semblan insuperables, se provoqués una lluyta desesperada entre 'l poble y 'ls sistematichs conculcadores de la ley.

Los republicans de Madrid han fet grans lluminarias. Dintre de poch las farà España entera. Lo *grá* de Gracia á Madrid s' ha tornat *espiga*; l' *espiga* de Madrid se tornarà *cullita entera*.

Ja no parlo del triunfo obtingut per las ideas republicanas en altrás moltas capitals importants y en distints districtes de varias provincias espanyolas, ni menos de la ventatja que hém conseguit en alguns de Catalunya y principalment de la provincia de Barcelona, ahont fins en aquells en que hém sigut derrotats, hém alcansat una suma de vots molt respectable.

Traballant ab més temps y ab més organizació, la próxima vegada la inmensa majoria dels districtes de Catalunya serán nostres. Avuy s' ha fet una obra, filla de la improvisació, ¿qué no s' farà demá que tot hom hi posi 'l coll?

Llavoras s' evitarán coaccions, sorpresas, tupinadas, actas en blanch y aquellas asquerosas operaciones aritméticas, que avuy encare podrán arrebatarnos algunas actas, ja que no la gloria de haverlas conquistadas. Quan signém degudament previsors gosarém la gloria y 'l profit á la vegada.

Ab tot y aixó s' elevan á 40 las actas republicanas que arribarán al Congrès, sense contar las dels possibilistas, qu' ells dirán al últim si son republicans ó monárquichs; y ab una minoria tan forta, si sab, que sabrá, respondre á las aspiracions del país, sedent d' ordre, de moralitat y de pureza administrativa, hem de avanzar molt camí.

Lo resultat de la lluyta á Barcelona també 'ns ha sigut propici. Hem guanyat las majorias. Pero dat que 'l candidat que més vots ha tingut no arriba á 7,000, hem de confessar que la majoria del cos electoral ha permanescut retreta,

Es menester despertarlo y conduhirlo al costat nostre. Donguemli tots la garantia de que la sinceritat electoral será un fet, de qu' en los colegis electorals no s' estafa á ningú, de que més ens estimém la pureza del sufragi que la victoria mateixa, y l' opinió pública tornarà confiada á las lluytas salvadoras dels comicis. La República necessita ans que tot bonas costums polítichs. Cultivém las nosaltres ja que som forts, cultivém las y serém més forts encare.

Desgraciadament fracassadas las rodas d' electors qu' estavan combinant alguns miserables, encare hi hagué presidents de mesa que fugiren ab las actas en blanch y 'ls sellos á la butxaca. Aquestas indignitats serán absolutament impossibles lo dia que 'l cos electoral vulga evitarlas. Y fentse impossible aquestas indignitats, impossibles se farán també las sévas conseqüencias, lo fet vergonyós d' estar una gran capital com la nostra tres dias enters sense saberse oficialment lo resultat definitiu de l' elecció; lo mercadeig asquerós d' actas en blanch; las estafas dirigidas y consumadas tal volta per algú que té l' encàrrech de vetllar en primer terme pèl cumpliment de la ley, com á base del respecte degut á l' autoritat qu' exerceix. Aixís no resuscitarián candidats derrotats, per més gendres de ministres que siguessen.

A tots aquests vicis y á tots aquests escándols, lo partit republicà ha de posarhi un bon remey. Si ja li ha posat á las Aforas, ¿per qué no té de posarli á Barcelona? Si ja li ha posat á Madrid, residencia del govern, ¿per qué no ha de ser factible aquí, en una ciutat digna com la nostra, que sempre s' ha distingit pèl seu gran esperit de independencia?

Deixém aquesta feyna pera las eleccions més próximas que serán las de Ajuntaments: preparem nos desd' ara pera ferla bé, y al crit de «¡Alsats Llatzer!» que donan los resuscitadors de candidats morts, unim nosaltres lo mateix crit, dirigintlo al cos electoral de Barcelona, «¡Alsats Llatzer!» Ha arribat la téva hora: vota ab confiansa y fes respectar ab energia l' expressió de la téva voluntat!

LA REDACCIÓ.

PASSAMENT DE COMPTES

AREM dir que després de las eleccions passariem comptes; las eleccions son fetas ja, passemlos.

Passemlos ans que tot ab los conservadors. Ells varen corrompre 'l sufragi universal y varen tractar de deshonrarlo al rebre ab lo poder l' encàrrech d' ensajarlo per primera volta després de la restauració; y avuy lo sufragi universal los salta als ulls. ¿Qué s' ha fet, ahont ha anat á parar aquella majoria inmensa de las passadas Cortes? Avuy canovistas y silvelistas han hagut de acceptar alguns rosegons de las mans de 'n Sagasta. Sense l' apoyo oficial, sense l' empleo de la pressió oficial, no haurian tret un sol diputat.

Y ara remugan y parlan *soto voce* de modificar un régimen electoral que posa en perill imminent las sévas esperansas. S' arrepenixen de jugar ab foch; pero aquest foch ja no s' apaga, perquè viu encés en lo cor de tots los espanyols amants del progrés pacífich y de la regeneració de la nostra patria. Sápigam que estém resoltos á defensar la ley del sufragi universal fins ab la sanch de las nostras venas.

Passém comptes ab los fusionistas.

Lo triunfo que han alcansat en los districtes rurals significa ben poca cosa. En aquests districtes l' opinió viu ofegada sota la planta del peu del caciquisme. En ells las tupinadas son més factibles. En ells, en fi, la mala costum de las actas en blanch y de las operaciones aritméticas fraudulentas realizadas després de l' elecció, son la moneda corrent en todas las eleccions.

En las grans capitals, en los centros de població importants, per tot allá hont l' home pot desplegar lo seu esperit de independencia, 'l triunfo ha sigut per l' opinió republicana. A Madrid, á Barcelona, á Valencia, á Zaragoza, en cinquanta ciutats més, lo sufragi universal ha coronat l' obra de la democracia. ¡A Madrid, á las barbas mateixas del govern de la monarquia!... No s' havia vist may.

La monarquia está perduda. Aquests governs de la restauració encenegats en tots los vicis y en todas las corrupcions del personalisme, amenassats per la bancarrota, patollejant impotents en un mar de llot ¿de hont traurán las forsas necessarias pera resistir l' empenya viril de la democracia regeneradora?

En las Cortes han de tenir enfront una minoria importantíssima pèl número, per la representació, per la inteligencia dels seus membres, per la forsa mateixa de la idea que representan. ¡Ay del govern si no sab ó no vol ó no atina á cambiar de conducta, esmerantse en donar satisfacció á las legítimas aspiracions del país!...

Y aixís y tot ¿qui será capás de impedir la marxa lògica de la evolució que ha de portarnos mes d' hora ó mes tart á la República?

Los possibilistas castelarins, los qu' encare segueixen a cegas las inspiracions de D. Emilio, son los que tenen mes que reflexionar en los presents instants. La lliçó que acaban de rebre es dura, y salvant la modestia, dirém que ha vingut á confirmar de plé las nostras previsiones.

Cenyintnos á Catalunya, bressol del possibilisme republicà, aquí ahont en Castelar alcansá l' acta de diputat en las primeras Cortes de la Restauració ¡quin resultat moral ni material han obtingut, després de vint anys de tenacitat, d' esforsos y de sacrificis? Materialment han alcansat dos actas tant sols, en dos districtes que 'ls deixá enterament lliures lo govern, y en los quals l' unió republicana no ha tractat de disputarlos lo triunfo. En los demés han sigut derrotats: derrotats á Barcelona, derrotats á la Bisbal, derrotats á la circumscripció de Tarragona, allá ahont tanta forsa havian contat algun dia.

¿De que 'ls ha servit l' inteligencia ab lo partit fusionista? Lo partit fusionista prou feyna ha tingut per ell pera cuydarse dels altres.

Pero aquesta inteligencia resulta no sols estéril, sino vergonyosa. Nosaltres que ab todas las nostras forsas contribuïrem en las primeras eleccions de la restauració á guanyar per D. Emilio Castelar l' acta de Barcelona, 'ns escruixiam lo dia de la designació de interventors, al veure que la representació de D. Emilio, es á dir, lo fruyt dels nostres esforsos, se posava al servey no ja dels possibilistas y dels seus aliats los de la fusió, sino fins dels conservadors en los districtes de Arenys y Vilanova, en los quals no s' presentava candidat ni fusionista ni republicà històrich. ¡Lo nom de 'n Castelar, la representació de 'n Castelar utilizada per un Planas y Casals y per un Ferrer y Soler!... ¡Quina aberració!

Si poguessim arrepenirnos de las nostras campanyas en pró de la democracia gubernamental, al veure semblant espectacle hauriam renegat de la nostra obra.

Després de aixó, y d' altrás cosas per l' istil, y al venres embarcat en un vaixell qu' está fent ayguas ¿qui es capás de sentir los entusiasmes d' altres dias? Ab l' idea republicana per nort y guia, lo partit possibilista era fort, poderós y respectable; en cambi, entregat á sospitosas combinacions ab los monárquichs, ho pert tot, la forsa y 'l prestigi. Aixó es lo que preveyam y aixó es lo que acaba de succehir.

Sostenia *La Publicidad* que la separació de LA CAMPANA del partit possibilista se reduhia á la de una sola individualitat. Conti 'ls vots que ha tingut lo seu amic Morayta, restils dels qu' esperava y sabrá quants som. Algún periódich li feya present que 'ls possibilistas de Tarragona seguian la nostra conducta: algun altre li recordava que 'ls de Valencia anavan á fer lo mateix, y deya *La Publicidad*, apelant á un xiste á falta de rahons, que aquestas forsas disgregadas semblavan los tres comparsas de *I feroci romani*. Ara s' ho ha trobat. Posis la mà al pit y digui á qu' es deguda la derrota del candidat possibilista á Tarragona, la derrota del candidat possibilista á Valencia, circumscripcions en las quals lo possibilisme republicà havia contat sempre ab forsas propias poderosas, incontrastables. Aquí 'ls té 'ls comparsas de *I feroci romani*. Y ara que vaja vent xistes.

Suposo que no li quedarán gayres ganas de riure per mica que consideri que tot just ara comensem. Encare son molts los possibilistas y dintre de la mateixa redacció de *La Publicidad* sospito que n' haurá algun, que segueixen á n' en Castelar, en la seva última evolució, ab los ulls cluchs y dominats de una excessiva confiança en no sé quins plans del seu jefe. Pero ¿qué farán lo dia que termini aquesta marxa inicial que no pot portar mes que á la confusió completa ab los monárquichs? Lo mateix Sagasta, sorprés aquestes dias per una crisis ministerial, s' ha lamentat de haverla de resoldre prematurament, sent aixís qu' ell esperava poderho fer en las Cortes, en quant los diputats possibilistas fessin declaracions monárquicas. Pero hi ha més encare: en las regions oficials, al passar balans del resultat de las últimas eleccions, los diputats possibilistas son clasificats entre 'ls adictes. ¿Encare volen més probas los possibilistas *confiats*? No importa: esperém á que l' evolució inevitable termini y s' arrodoneixi, y llavoras tornarem á contar.

De todas maneras será sempre preferible y mes decent la franquesa que l' ambigüetat.

A aquesta ambigüetat, més que á la indisciplina, es degut lo fracás de la candidatura Morayta, que *La Publicidad* lamenta y plora. ¡L' indisciplina! La mateixa *Publicidad*, en vigílias de las eleccions se 'n preocupava ben poch de aqueixa indisciplina, quan lo seu candidat Sr. Morayta passava 'l demati al govern civil y la tarde al cassino de la Plassa Real, com si tot ho esperes del govern y dels fusionistas. La mateixa *Publicidad* deya referintse als que proclamavan la candidatura del Sr. Abarzuza, que lo que passava entre 'ls distints grupos possibilistas de Barcelona eran *riñas de amantes que se quieren bien*.

¿A qué vé, donchs, l' endemá del fracás, girarse en contra d' ells ab tanta furia atribuintlos tota la culpa de la derrota? ¿A qué dirlos y repetirlos que dintre del partit possibilista hi están de massa? ¿Encare no s' troba prou sol lo Sr. Morayta?

Sigui justa *La Publicidad*: reconegui bonament que 'l fracás de las sévas pretensions, se deu senzillament á haverse desviat del rumbo francament republicà que havia de seguir sempre: reconegui que la confiança qu' ella encare demostra tenir en la política inexplicable de 'n Castelar, la gran massa possibilista repu-

Un mal somni.

Lo dissapte, D. Venanci
un mal somni va passar,
y resultá que aquell somni
va tornarse realitat.

MAL CUYNER

Després de la elecció.
GRACIA.-5 MARS 1893

—Malahitsiga, se m' ha negat l' alioli!!!...

Y donchs, ¿qué 's figuravan?

blicana l' ha perduda, com l' hem perduda nosaltres: reconegui, en fi, que quan la convicció flaqueja, la forsa s' enerva.

Precisament la unió ^{**}possibilista per acudir á las urnas, podia ferse á Barcelona, á satisfacció de tots los grupos del partit. Prescindint de la candidatura del Sr. Brunet, més econòmica que política, quedavan tres candidats, en representació de altres tants cassinos possibilistas: lo Sr. Morayta, lo Sr. Abarzuza y l' senyor Vallés. ¿Que costava, donchs, reunir aquests tres noms y lluytar per majoria?

¿Que costava? ¡Ah! Costava la renúncia á la antipática inteligencia ab los monárquichs; costava la ruptura del pacte funest y vergonyós entre en Castelar y en Sagasta; costava la falta de sumissió al encasillat oficial, en virtut del qual, per Barcelona havian de sortir tres fusionistas, un conservador y un possibilista. Per aixó no va procurarse aquesta solució de concordia qu' ella mateixa naixia espontáneament. Lo jefe havia dit: «En Morayta y per minoria» y «en Morayta y per minoria» havia de ser y ningú més.

¡Benehida mil vegadas la Unió republicana, que ab una petita embestida ha tirat per terra aquestes cábalas vergonyosas!

Res los hi ha valgut als hábils patrocinator de la candidatura Morayta, ni las connivencias que algú 's va peimetre establir ab los desacreditats sarauhistas, ni la promesa que algú va ferlos de una próxima rehabilitació. No faltaria sino que *La Publicidad*, pera colmar los seus errors anés ara á recullir los triturats fragments del desventurat Valls Derch, ab l' intent de reconstituir la seva forsa electoral pera las successivas batallas. No ho volém creure. Molt pot la passió y l' interés en pró de un empenyo personal; pero á la sola idea de que aixó pogues succehir, crech que 's revoltaria l' estómach no sols de tots los possibilistas, sino de todas las personas decents.

Acabém ja aquest passament de comptes.

La nostra actitud contrasta per lo clara y definida, ab l' actitud ambigua y equivocada dels que viatjan en sentit invers, contribuhint sense saberho, molts d' ells, alguns altres sabentho perfectament y pel compte que 'ls té, á una evolució monárquica, qu' es la negació més terminant de tota la nostra historia. No basta dirse republicá; es menester fer de l' ofici.

Se recorda que 'ls republicans històrichs varem iniciar las campanyas en pro de la lluyta legal, que avuy segueix ab entusiasme y ab fruyt, ab honra y ab profit la totalitat de la familia republicana, ab tot y que avans ens havia combatut pel nostre optimisme. Motiu de més pera sentirnos orgullosos; motiu de més pera acostarnos sense rezel als nostros germans, y cooperar á la seva acció republicana. Al amich que ve, los brassos oberts.

Separarnos d' ells perque han vingut á nosaltres sobre ser ilògich fora insensat. Semblaria que nosaltres voliam la República per nosaltres sols, quan la veritat es que la volem per tots y pel país principalment. Tant insostenible seria una República sense l' concurs del país, com una República sense republicans.

La nostra missió es més patriòtica y al mateix temps més republicana que may. Hem de anar resoltos á la unió, portanhi l' esperit gubernamental, la política de atracció, la prudencia que no està renyida ab l' energia, l' abnegació, la sensatés, lo sentit práctic, tot aquell cúmulo de qualitats que foren un dia la forsa de la dreta republicana.

En una paraula: en lloch de ser optimistas ab los actuals monárquichs que no s' ho mereixen ni saben apreciarho, siguemho ab los republicans que s' ho han ben guanyat, y l' apoyo del país será nostre.

P. K.

DESPRÉS DE LA BATALLA

Lo govern

—¿M' han derrotat?... Ja ho volia. Aixís deixo demostrat que al crida al poble á las urnas ho faig ab sinceritat. Pero... ja cal que las masses desde ara vigilin bé, perque 'l govern fusionista no més dorm quan li convé. ¡Deixeu que demá 's presentin unas altres eleccions! ¡Veuréu ab quina llestesa us guanyo las posiciones!

Los conservadors

—D' una part hasta 'ns fa gracia, d' altra part ho lamentém: estém d' un modo, que casi ni sabém lo que volem. Que derrotin en Sagasta ens agrada de debó; pero... 'l principi monárquich ¿cóm ne surt de tot aixó? Per la dreta 'ns fa alegria, per la esquerra sentiment... ¡Qu' es pesat haver de viure mitj plorant y mitj rihent!...

Los carlistas

—¿Quina planxa més tremenda! ¡quin desengany més atrós! Créyam treure una tallada y apenas hem tret un os.

Per organisar disturbis y guerras civils, servim; pero d' electors que 'ns votin está vist que no 'n tenim. Lo únich que ha de consolarnos del fracás electoral, es que en mitj de lo que 'ns passa no ha surtit en Nocedal.

Los indiferents

—¡Miréu!... Pues no 'ns ho pensavam... ¿Es dir que aixó de votar en efecte va de serio que 's comensa á practicar? ¡Nosaltres qu' hem cregut sempre que aquest es un joch etern en lo qual no hi ha altre medi que deixá guanyá al govern!... ¡Miréuvos lo senyor poble com comensa á aixecá 'l cap!... Si aixó segueix d' aquest modo, encare potser... ¡qui sab!

Ell

—¡M' hi lluhit, pero de veras! Pensantme ferho molt bé, me trobo embrancat d' un modo que no se si 'n surtiré. Lo govern ab qui contava está mitj atropellat; los soldats que avants tenia me deixan abandonat. ¡Basta!... fare lo que deya; es l' únich recurs, ho veig. ¡Es clar que haig de passejarme! ¡Si m' envian á passeig!...

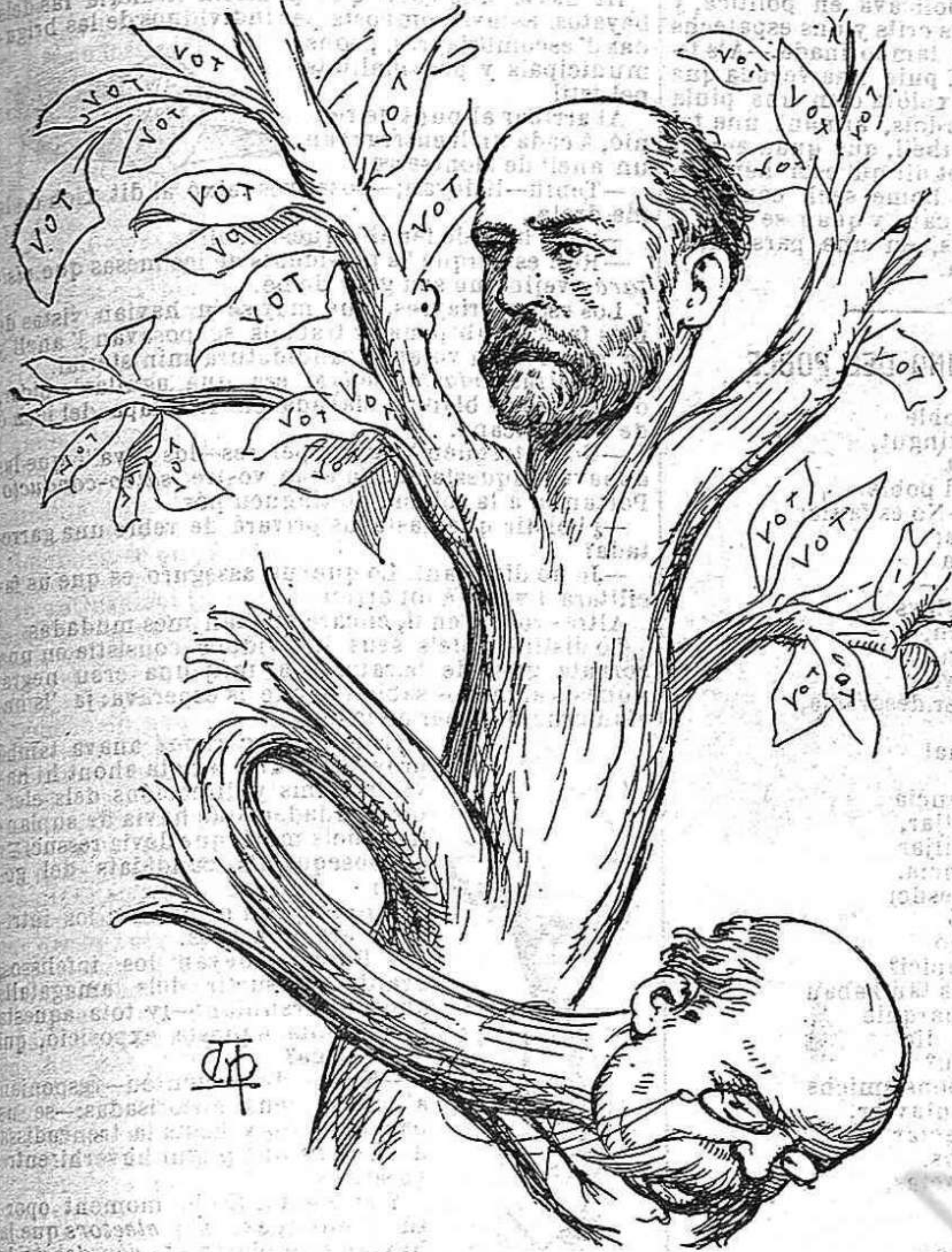
Nosaltres

—¿Ho veyéu?... Ab sols volguerho, aixecant no més la mà, ha conseguit la victoria lo poble republica. Aquest exemple hermosíssim no té de caure en descuyt; aquest arbre que ara 's planta es precis que dongui fruyt. Los obstacles son inmensos, mes no importa ¡tant se val! ¡tot ho remou la palanca del sufragi universal!

C. GUMÁ

(Dibuix de A. Mestres).
L' ARBRE DE LA REPÚBLICA

LA GRAN FUGIDA D' ESTUDI

Lo ven. de Mars te aixó de bó, que si esquina alguna branca en fecunda d' altrás.

—Vaja, felis camí y recados al Sant Pare.

UÉ farem nosaltres? ¿Ahont anirém, després de havernos separat de 'n Castelar? Aném a dirho francament, pera contestar á las moltas preguntas que se 'ns dirigeixen. Nosaltres marxém gustosos ab aquesta gran corrent d' esperit públich que, cansada de política de fracció, de criteris tancats y exclusivistas, demana y exigeix com una necessitat patriótica l'

establiment de una República nacional. Aquesta corrent, sobre ser molt lógica y justa, es poderosissima, y cada dia, cada hora, á cada instant se deixarà sentir ab major forsa.

Creym que la unió es necessaria: creym que tolas las fraccions están cridades á desapareixer, á no ser que s' avingan á abdicar bonament cada una d' ellas, de tot quant s' oposi á l' aspiració general.

Tot ens sembla petit y migrat al davant de aquesta aspiració reduhida á una cosa tan senzilla y tan práctica com la següent:

«Sustitució de la monarquia per la República espanyola, ab lo concurs de tot lo país.»

De manera que nosaltres som allí moteix ahont éram; pero hi estém ab més desembrás.

Hi ha qui suposa que la unió republicana ha compromés l' existencia del sufragi universal.

¿Saben de quina manera? Utilisantlo pera treure triufants á alguns dels seus candidats.

Es á dir: lo sufragi universal seria una gran cosa, si 'ls republicans, per un excés de delicadesa platónica, 'ns abstinguéssim de usarne, aprofitant las ventajas que 'ns ofereix: seria una gran arma, sino la feyam servir.

¡ah! ¿Quánt acertats han estat los republicans de Madrid donant lo major contingent de vots al doctor Esquerdo, director de un manicomi!

Puig no sembla sino que 'ls monárquichs y alguns dels seus auxiliars hajan perdut la xaveta.

Los xispejant Andrés Corzuelo (Manuel Matoses), antich republicà, s' ha separat de la redacció de *El Globo*.

Apunti *La Publicidad*: un altre que vé á aumentar lo grupo de *I feroci romaní*.

En Llauder ha perdut la elecció á Berga. Consólis lo director del *Correo Catalán*: també en Nocedal l' ha perduda á Azpeitia. Ni leals ni íntegros... ¡quina ditxa!

Lo Sr. Sánchez Ortiz, director de *La Vanguardia*, ha donat un exemple digne de imitació.

Havéntseli proposat concedirli l' acta de Vilafranca del Panadés, á favor de no sé quins medis fraudulents, vá negarse resoltament á admétrela.

Aixó parla molt en favor de aquest digne fill de la premsa. Més val honra sense acta, que acta sense honra.

Una pregunta ignoscent. ¿Es cert que Antón Pallés, ex-comandant de la guardia municipal de Sant Andréu de Palomar, condemnat á sis anys de presidi, per haver dirigit amenessas de mort á un fabricant, cas que no deposités una suma en un siti convingut; es cert, repeteixo, que aquest fulano vá ser nombrat comandant de la guardia municipal de Sant Andréu per recomendació de cert pantorrillas conservador, molt poderós en la nostra provincia?

Si realment es cert, sols els hi diré una cosa. Aquí tenen un fruyt bèn sabrós del caciquisme.

Si es cert lo que dihen que un' acta en blanch de no sé quin districte de Barcelona vá anar á parar á mans del Sr. Morayta y que aquest senyor vá entregarla als fusionistas, á cambi de que se li consignessin 300 vots, no per guanyar, sino perque la seva votació no aparesqués tan desairada; si es cert aixó, com se 'ns assegura, no podrém menos de reconeixer dugas cosas.

Primera: qu' en la sustracció del acta s' hi descubrix desde 'l primer moment, una finura en los jochs de mans digna de qualsevol *sarauhista*.

Y segona: que 'l Sr. Morayta ha adquirit mérits bastants per entrar ab bon peu en las filas monárquicas.

cas. Aquests serveys equivalen á un real titul de doctor ab *borla*.

A Sarriá sols, en Sostres vá tenir casi tot lo cens á favor seu.

Desempenya l' arcaldia de Sarriá D. Ramón Miralles, que quan encare no 'ls havia fet era republicà.

En cambi, avuy qu' es rich... res: aquí 'l teniu: 633 vots pél candidat del govern... ¡Ecce homo!

A Jaén ha sigut derrotat lo fill de 'n Sagasta.

Si en tots los districtes s' hagnés exercit la deguda legalitat electoral, ni cap fill, ni cap germá, ni cap cusi, ni cap cunyat, ni cap gendre de persona je fusionista hauria anat á seure 's al Congrés.

De tolas maneras, los electors de Jaén han donat un bon exemple.

Uns quants més aixís ¡y adéu tupé de D. Práxedes!

A Madrid ha triunfat la majoria republicana.

A Valencia 'l triunfo es dels republicans.

A Barcelona, los republicans son los que s' han emportat la victoria.

Coro de monárquichs:

La monarquia espanyola está tan bèn arrelada....

Coro de republicans:

...que allí hont hi ha un xich de criteri, surt totalment derrotada.

En vista del fracás que la situació ha suferit en las darreras eleccions, sembla que hi ha una pila de gent que parla de dimitir.

Uns dihen que 'l qui ha de comensar es lo ministre de Governació.

Altres son de parer que primer li correspón al gobernador de Madrid.

Altres troban que han de dimitir los arcaldes de las grans capitals.

Francament, no veig lo per qué.

Jo crech que, ab lo resultat que l' última elecció dóna, qui hauria de dimitir es... algun' altra persona.

Vaja, estiguém tranquils, que aquí no ha passat res.

Diu un periódich:

«El Sr. Sagasta ha declarado que la victoria obtenida por los republicanos no tiene importancia.»

A un li donavan garrot y ell, ab molta petulancia, exclamava, boy morintse: —¡Cá! ¡si aixó no té importancia!

Una frase del manifest del Sr. Junoy als manreñans:

«Es precis confessar que 'ls polítichs estém deacreditats.»

¡Alto! Segons quins.

Un' altra frase:

«En aquest moment no soch lo candidat de cap partit, ni 'l representant de cap bandera.»

¿Y la bandera castelarista, Sr. Junoy? ¿Es per ventura, un móble que destorba en lo moment de la batalla?

Los fusionistas, diu un telégrama, que veuen ab gran disgust las visitas qu' en Castelar fa á n' en Sagasta.

Los sagastins tenen prou carinyo á las prebendas per consentir que ningú, sigui qui sigui, intenti mermarlos la pitansa.

Es lo únich que li faltava á D. Emilio: que ni 'ls republicans, ni 'ls mateixos monárquichs arribessin á entendre 'l seu patriotisme.

Aquesta vegada s' ha apelat á un medi enterament nou. Algúns presidents de secció, arribat lo moment critic del escrutini, y protestant certas necessitats corporals, s' han escabullit del colégi, emportantse'n lo sello á la butxaca.

Un d' aquests presidents, arcalde de barri per més senyas, va fer la cosa tan precipitadament que fins va deixar-se olvidada la vara. La vara aquesta obra avuy en poder dels tribunals de justicia, y 'l tal president es fácil que se 'n fassi deu pedras.

Un altre, veyentse perduda l' elecció, va figurarse que sent ell fora, no podria ferse l' escrutini.

L' urna precitada va ser conduhida al jutjat de guardia.

També aquest aixerit sabrà lo que li costa l' haver faltat de una manera tan descarada als debers que li imposa la ley electoral.

Un dels presidents que cultivá també 'l género escapatori, es lo sabater de la Tapineria, Sr. Ciuró, conserje del cassino sarauhista, ex-empleat del Ajuntament y carn y ungra de 'n Vall's Derch.

Si treballá, com algúns se figuran, pél Sr. Morayta, aquí tenen confirmat una vegada més aquell ditxo tan sapigut: «Déu 'ls cria y ells s' ajuntan.»

•••

CARTAS DE FORA.—A Aleixar tenen y mantenen un Tenorio mistich que havia estat á Vilaplana, ahont deixá, segóns sembla, multiplicats recorts de las sévas galanterias. Aixís deu ser. en vista de que una comissió de femellas de aquest últim punt l' aná a visitar, y una d' ellas fins agafá un desmay, que requeri l' ausili del metje. Socorreguda en un mas de las inmediacions de Aleixar, lo Tenorio mistich no l' abandoná fins que la medicina hagué produhit lo degut efecte, que sigui á altas horas de la nit.—Ja fan bé las monjas de Aleixar, fent resar cada dia un pare nostre per ell. Quan lo favoreixen ab aquest obsequi, senyal que ho necessita.

Un grupo de republicans de Sant Quirse de Borsora, protestan indignats contra la infame imputació del *Correo Catalán* atribuhintlos l' haverse venut lo vot al Sr. Russinyol. Diuhen, y diuhen ab rahó 'ls nostres correligionaris, que per combatre als carlins, més que á rebre diners, están disposats á darne.

¿De qué han servit los aspergis que l' home negre de Baldomá, á instancia de algúns llanuts, va fer conjurant á las ratas á abandonar las terras ahont están fent grans destrossas en las cullitas? De res enterament. Casi podriam dir que llops ab llops may se mossegan, y ratas ab ratas lampoch.

Las donas de Gavá se disputan al Tenorio mistich ab tanta furia, fins á dintre de la iglesia, que més de una vegada han hagut de intervenir en l' assumpto distintas personas per apaciguarlas. ¡Vaya uns exemples de devoció!

Ab motiu de la arribada á Ibisca de dos protestants, los ensotanats están que trinan. Feren traballs immensos porque cap vehi 'ls llogués casa, y no haventho pogut lograr, aixussaren en contra d' ells la canalla qu' educan en l' escola del *Centro Católich*, pero movent un gran escándol á que posaren fi 'ls agents de policia. Sembla mentida tanta intemperancia á últims del sigle XIX.

Era de veure 'ls carlins de Tivisa regatejant ab lo rector los funerals de donya Margarida. Un cop posats d' acort, redactaren una invitació plena de faltas d' ortografia. Y per fi, 'ls carlins, reunits en lo café tradicionalista, sortiren en correcta formació, capitanejats per un *ojalatero*, conegut per Senyó Joseph del 19 per cent, per practicar l' usura en gran escala y cap á l' iglesia faltan llanuts. La comitiva semblava una reproducció de las mascaradas carnavalescas. Los que 'ls vejeren desfilar no olvidarán may més aquella moiganga.

Lo furiós suplent vicari de Tiana, conegut per Mossén Domingo del Trabuch, fa unas prédicas verda-

derament esgarrifosas. Parlant dels funerals de donya Margarida, digué: que ja ho sabia que hi hauria algúns que dirian que la iglesia s' embolicava en politica, y comensá d' aquest modo ab uns crits y uns espatechs que la séva cara semblava una tamborinada.—Als feligresos ja no 'ls vé de nou aixó, puig una vegada que LA CAMPANA s' ocupá d' ell, explotá com una piula sobre la murmuració dels sacerdots, armant una tal baralla de cops de puny ab lo cubell, que quan aquell dia no va desgabellarlo, ja s' pot dir qu' está ben encercolat. Lo tal mossén es un home sech com una torradora; los ulls li surten del cap, y quan se posa á fer feyna, sembla una fiera. Es, en una paraula, l' imatge viva de la intemperancia.

A UN QUE SIGUÉ TRIBUNO DEL POBLE

Propagant la idea noble que tants mártirs ha tingut, eras avans ben volgut per tots los amichs del poble.

Molts deyan de tu:—No es faula: té prodigiosa memoria; jes lo rey de la oratoria y artista de la paraula!—

En lo temple de las lleys tas paraulas retronavan, y á son resó tremolavan espahordits fins los reys.

Mes fa temps que, per desgracia, ab ton silenci mortal vas causant terrible mal á la vera Democracia.

Ab culpable indiferencia veus justas lleys ultratjar, y 'ls nostres drets trepitjar pels partits de la regencia.

¿No t' causa dol ni desfici ni t' inspira compassió lo veure á nostra nació casi al fons d' un precipici?

¿Creus que 'l poble es tan babau per pensar que ab Monarquia podrá establirse algun dia lo pressupost de la Pau?

Desdeny sents pels bons amichs que ab gran fé t' van enlayrar, y en cambi se t' veu pactar ab los nostres enemichs.

Y no solzament hi pactas, sino que á la situació t' entregas á discreció á cambi d' algunas actas.

De la República un dia tu vas sé 'l més fort soldat; més avuy estás fermat als peus de la Monarquia.

Per xó avuy la opinió pública te diu:—¡Ay, com t' has tornat!... digas; parla ab claretat:

¡Qué n' has fet de la República!
FRANCISCO LLENAS.

LOS ELECTORES DE QUINCALLA

N rigor, més aviat se 'n hauria de dir la quincalla dels electors.

Aixís com los béns destinats al matadero portan una senyal que 'ls distingeix dels altres, los electors qu' en la votació del diumenje passat estavan destinats á fer la trampa, anavan també senyalats ab un objete de quincalleria.

¡Oh! 'ls fusionistas ne saben molt de fer aquestas cosas.

Els ho diuhen:

—Nosaltres som incapassos de organizar res serio ó ab ribets de legalitat; pero en combinar farsas y traficas de totas menas, no hi ha ningú que 'ns passi la ma per la cara.

Diumenje van probarho; sino que, com als soldats de la sarsuela, la cosa 'ls va surtir

Un poquito desigual.

Lo seu pensament era guanyar las eleccions; pero com per conseguir aquest propósit los faltava la primera materia, es dir, electors, van determinar acudir al sistema de las rodas.

Las rodas son unas quadrillas d' homes, més ó menos numerosas, que van de l' un colégi al altre votant deu, vint, trenta vegadas, totas las que 'ls es possible, fins que 'ls descubreixen, ó 'ls agafan... ó 'ls badan lo cap, que de tot hi ha en la vinja electoral.

Naturalment, los presidents de las mesas han d' estar enterats del tinglado, pera facilitar lo treball del cos electoral rodad y resoldre á favor seu tots los dupetes que 's presentin.

Y porque 'ls presidents los coneguin, los de las rodas portan la mencionada contrasenya.

Aquí es ahont va demostrarse l' últim diumenje l' enginy y la picardia dels fusionistas.

Hi havia una roda que podriam titularla las dels beyatos. Estava composta per individuos de las brigadas d' escombriayres, peons municipals y personalitats pél istil.

Al arribar al punt de reunió, á cada un li entregavan un anell de Montserrat.

—Teniu—li deyan;—posevos aixó al dit xich de la ma dreta.

—¿Qué haig de fer ab aquest anell?

—Res: es porque 'ls presidents de las mesas que visitaréu vejin que sou gent de bé.

Los escombriayres, que may se 'n havian vistas de més frescas, ab penas y traballs se posavan l' anell y se 'n anavan á votar la candidatura ministerial.

En otras rodas, la senyal era una agulla de picar, de cap gros y blanch, clavada en la solapa del jechó de l' americana.

—No us trègueu l' agulla per res—los deya 'l que las donava:—aquesta agulla es lo vostre salvo-conducto. Portantla á la solapa, no tingueu por.

—¿Vol dir que hasta 'ns privará de rebre una garrotada?

—Jo no dich tant. Lo que us asseguro es que us facilitaré l' votar á tot arreu.

Altras rodas, en fi, encare anavan més mudadas.

Lo distintiu dels seus individuos consistia en una corbata gris, de barato, y al mitj una creu negra. Aquests al menos sabian lo que 'ls esperava: ja 'ls havian crucificat per endavant.

Cada elector rodad anava també provehit d' una tarjeta ahont hi havia 'ls noms y direcciones dels electors verdaders que havia de suplanter, ó dels morts que devia ressucitar en obsequi als candidats del govern.

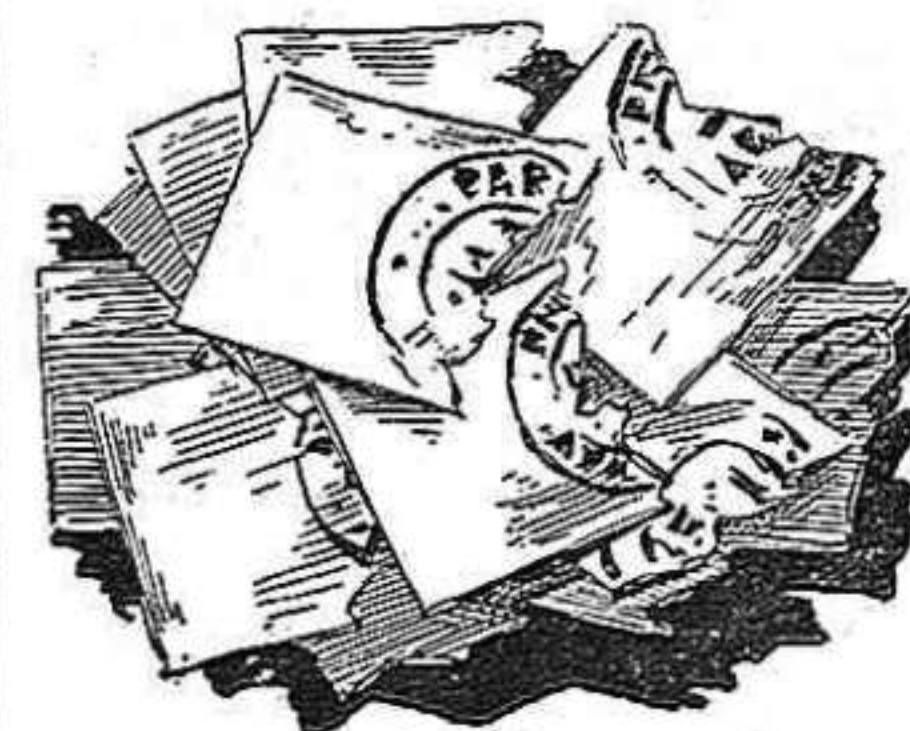
Pero lo que á n' ells més los intriguava era una cosa.

—Bueno—deyan los infelissos, avants de surtir dels amagatalls ahont los reunian:—¿y tota aquesta feyna, tota aquesta exposició, qui 'ns la paga?

—No us despacientèu—responian algunas veus autorizadas:—se us pagará l' vot y hasta la trencadissa d' electors que pugui haverhi entre vosaltres.

Y en efecte. En lo moment oportú, s' entregava als electors que ja havian cumplertab lo seu deber l' a

mitat d' una tarjeta, sellada ab una marca confosa é indescifrable, qu' era com si diguessim l' vale per anar á cobrar.

¿Veritat que aquestes enginyosos pensaments y aquest bé de Deu de martingalas mereixian una recompensa?

Donchs... la van tenir. Lo poble, 'ls electors honrats van descubrir lo de l' agulla, lo del anell y lo de la corbata... y lo que havia de ser pels falsos electors medi de de-

fensa va ser motiu de perdició.

La trampa va resultar estéril y las rodas d' electors de quincalla quedaren inutilizadas.

Y es que aquesta situació, aquest govern, ja no pot anar... ni ab rodas.

BROMAS ELECTORALES (1)

A lley ho diu y 'ls seus preceptes s' han de cumplir.

«Tants ó quants dias avants de las eleccions, las llistas dels electors s' han de exposar al públich, pera que aquest pugua formular las reclamacions que cregui pertinents.»

S' han d' exposar. La lley no marca ahont ni cóm. De modo que mentres s' exposin, ja s' compleix ab la lletra de la ley.

Pero, per lo que s' creu, al arcalde de Barcelona la cosa li va semblar una mica enredada, y com que per ell la sinceritat electoral es avants que tot, l' home va posarse á barrinar ab lo sant propósit de cumplir ab las disposicions legals... y á la séva conciencia de fiscomista.

Veyent qu' ell sol no 'n surtia, consultá á varias emi-

nencias conegudas sevas.

(1) Apesar de que 'l present article estava destinat al número anterior, per marcar un dels abusos que s' cometan á Barcelona en materias electorals, creyém que no ha perdut la séva oportunitat, per qual motiu 'ns decidim á publicarlo avuy.

LA REYNA DE LAS BUGADERAS. (De Le Petit Journal)

¿Quin dia serà que la tinguem aquí a Espanya, tan maca y que fassi tan bona feyna?

—Ahont podriam exposarlas las llistas electorals? ¿que 'is hi sembla a vostès?—
Cada cap-padre li va donar una resposta distinta.

—Jo las clavaria al cim del campanar de la Catedral.

—Jo a l'isla del Parch, prohibint la entrada als que no fossin dels nostres.

—Més he estarian penjadas com pendons en los arbres de la Rambla.

Al senyor marquès aquelles proposicions l'escandalitzaven. Alló era burlarse de la llei, eludir descaradament lo compliment d'un deber sagrat.

—Pero per ventura—deya un—no es burlarvos de la llei lo que 'ns proposem?

—Si—respongue l'arcalde d'una manera tímida:—si qu'hem de ferho; pero es necessari, quan menos, guardar las formas. Las llistas han de ser exposadas a ca la ciutat.

—Pòsilas al terrat y no hi deixi pujar a ningú.

—Ja ho he trobat!—feu de sopte el marquès d'Allela, lantsant un crit d'alegria:—Ja se ahont posarlas. Déiximho per mi.

L'endemà las llistas estavan clavadas com marca la llei, l'arcalde's fregava las mans ple de satisfacció...

y l'públic se quedava mut de sorpresa.

Entrant per la porta principal de la casa gran y atravesat lo pati sota un laberinto de columnas situat a la dreta, hi ha la famosa escala dels milis duros.

Lo recó es fosch y misteriós, humit y tétrich...

Donchs en aquell recó, sota la escala com Sant Aleix, tingué l'arcalde la ocurrencia de fer colocar las llistas electorals.

—No estan exposadas?—devia dir ell.—Donchs ja hi cumplert. Lo qui no s'hi veji, que's porti llum.

Y aixis va succehir. Los electors que volian examinar aquest feix de papers mullats que'n diuhem *cens electoral*, no tenian altre remey que desembutxacarr la capsa de mistos, encendre una cerilla y anar ensumant per aquells recons com qui busca cargols.

—¿Que 's riu de nosaltres l' Ajuntament?—deyan alguns electors de mal carácter.—¿Cóm es que ho té tan fosch aixó?

Y un municipal que feya 'l mandra, assentat en un recó d'aquella grua, responia ab molta ingenuitat:—Por eso estoy yo aqui.

—Per fernos llum?

—No. Para llevar a la casa de socorro a los electors que se rompan la nou del coll por estos andurrials.

—¿Es dir que tenim d'encendre mistos?

—¡Oh! No es obligatorio. El que no quiera, es muy dueño de irse sin encender nada.—

Y no es que al arcalde li hagués costat gayre iluminar aquella caverna, nó: al sostre s'hi veyia coufosa-

ment algún aparato de gas ó electricitat; pero estava sense encendre, com un sarcasme ó la candidés dels electors y un viu testimoni de la bona fé sagastina.

Aixó ha passat a Barcelona, a la segona capital de la nació, en una ciutat ahont per un tres y no res l' Ajuntament fa lluminarias

¡Després encare vindrá algú dihent que vivim en un país libre!

¡Y tan libre!

Libre d'agafar un fanalet... per anar a veure si 'l seu nom es a las llistas electorals.

A. MARCH.

L' ENDEMA

(Entre municipals)

—¿Qué tal, Xanxes? ¿cómo ha ido?

—¡Ay, Peret! ¡Requetemall!

Si eso dura un par de dias, yo me voy a can Pistras.

May me hubiera figurado que eso d' anar a votar

al por mayor, fuese cosa tan rodeada d' entranchs.

—¡Cántam'ho a mi! En tot el dia ¿sabs quants tantos me van dar?

Siete en medio de la eskuena, una docena en el cap,

tres cóssas, quatre revessos, y un golpe de puño al nas.

—¡Eso es lo que a mi me irrita!

Si aquel que nos vá donar la lista de los colechis me hubiese dicho: «Votant

por ausentes y difuntos es muy fácil cargar...»

yo me hubiera prevenido llevandome arnica y draps

para la primera cura; pero 'l murri'm vá entregar

listas y candidaturas, y sols me dijo:—«Usté irá

a los sitios que aquí expresa; vota en todos... y endevant.»

—¡Iguales instrucciones van darme a mi: «Vota aqui y allá

baix aquests noms que li marco, y no passi mals de cap,

que ningú li dirá nada...»

¡Y tal nada! Al primer pas...

ja me 'n vaig endú un escándol.

Me presento allá a Sant Pau y doy la candidatura.

«¿Cóm se diu vosté?» «Joan Blay.»

«¡Es mentida!» salta un chove que s'estava allí assentat:

«Aquest Joan Blay soch jo...» «Bueno» replico llavors: «será

que m'hauré errat de colechi...»

Y entre las riallas y brams de tots los que allí hi havia,

vaig tenir de desfilar, baixant corrent las escalas

mocat y ab un pam de nás.

—Encara... del mal al menos,

¡Yo si que sin empezar ya me vi baqueteadol!

Figurat: iba estudiant la lista de las personas

por quien debía votar, quan de cop un carretero

me mira y dice: «¿Qué fas? ¿qué son esos noms que portas?»

Yo me debí quedar biau, porque el hombre en un arranque

me quita el papel, gritant: «¡Elector de contrabando!

¡Votéulol ¡anava a votar pels difunts del cementeril...»

En fi, que me vi empaytat per una colla de chicos,

y si yo no aprieto el pas, recibo ya desde luego.

—¿Y cómo t'ho vas arreglar despés sense tenir llista?

—¿Cóm?... Yendo por todas parts tratando de dar el voto,

pero sin lograrlo may, recibiendo en cambio chascos

morales... y materials.

—Decididamente, amigo, esto no da.—¡Y qué ha de dar!

Sobre tot, si a ti te pasa lo que a mi.—¿Qué t'ha passat?

—Que el nap que me prometieron ahora no me lo dan.

—¡Oh! A mi tampoch. ¿Sabs qué dicen?

Que havent surtit derrotats, no tenim dret a la paga.

—¡Ay los grandisimos!... ¿Sabs que tenim de fé otro día?

—¿Negarnos a ir a votar?

—¡No!... Pedir al cap de colla que 'ns pague per endavant.

C. GUMA.

MOSTRUARI

Sagasta, Sr. Chapa, ha sigut derrotat per una gran majoria.

Os republicans de Alcira van negarse a obehir las ordres de 'n Castelar pera que votessin al candidat monárquich.

Vels'hi aqui un altra tanda de feroci romani.

Lo candidat fusionista de Valencia apoyat a la vegada per en Castelar y en

Quien a mal árbol se arrima...

Al veure als Srs. Morayta y Junoy en lo Cassinoj de la Plassa Real, sense recatarse lo més minim, digué un socio de aquella casa:

—No ho extranyin, senyors: están en lo seu centro.

Tota la premsa espanyola s'ha ocupat de l'actitut de LA CAMPANA DE GRACIA. Reco-neix La Correspondencia d'Espanya que LA CAMPANA té gran circulació entre l'element obrer.

L'Imparcial atribueix importancia a la nostra actitut, per lo mateix que tendeix a evitar confusions ab los fusionistas y 'ls conservadors.

Lo Liberal fa notar l'alcans republicá del nostre article.

La Justicia diu que LA CAMPANA DE GRACIA, «periódich batallador, honra de la premsa republicana, ha adoptat una actitut irrepotable, desenganyat al fi, tras llarchs anys de fé esteril, de l'actitut del Sr. Castelar.»—Copia a continuació 'ls párrafos culminants de nostre article y acaba dihent: «¿S'está enterant l'amich de la regent? Com LA CAMPANA DE GRACIA pensan y parlan tots los republicans verdaders.»

Lo País consagra també elogis a la nostra actitut francament republicana.

L'Heraldo reconeix que l'actitut de LA CAMPANA DE GRACIA ha de restar a Catalunya molts foissas al eminent tribuno.

Lo Diari de Madrid, despés de consignar que'l nostre article deixa en malas condiciones al Sr. Sagasta que intentava fer creure que portava a la monarquia las hosts possibilistas, pregunta: «¿Qué dihen a n'aixó? ¿Globo y 'ls amichs de D. Emilio encasillats en Gornació?»

¿Qué diu Lo Globo? Ara van a saberho.

«LA CAMPANA DE GRACIA s'ha separat del nostre partit, segons declara en lo seu últim número.—Ho sentim molt, pero no podem cambiar d'ideas ni de rumbo pera donar gust al apreciable semanari, que sempre s'ha mogut en una órbita independent.»

¡Y ab molta honra! Ara, respecte al rumbo may hem cregut tenir prou influencia pera

ferlo cambiar ni al Globo, ni a n' en Castelar. Aixó's deixa pels fusionistas que segons sembla son los que marcan a la mida del seu gust la órbita del castelarrisme.

La Epoca afirma que l'actitut de LA CAMPANA DE GRACIA «restará molts elements al ilustre tribuno qual conducta es avuy objecte de la més viva discussió.

Lo Motin, despés de transcriure íntegrament l'article diu: «Com se veu, l'article no pot ses més lógich, més contundent, ni més rahanat: es lo rompan filas! del possibilisme.»

La premsa de provincias ha prestat també gran atenció a nostre article. Necessitárium un llarch espay si haviam de donar compte de lo que diuhent los periódichs de Saragossa, de Valencia, de Alicant, de Málaga, de Sevilla, de Cadiz, de Badajoz, de Valladolid, de Oviedo, de Bilbao, etc., etc.

La premsa de Catalunya no cal dirho. No hi ha periódich polítich que no s'haja fixat en l'actitut de LA CAMPANA DE GRACIA, y si una cosa 'ns enorgulleix es l'haver alcansat l'aplauso unánim de tots los republicans.

Dillúns, lo Sr. Sálmerón, visitá la nostra redacció, al objecte de regraciarnos los esforços per nosaltres practicats en favor de la seva candidatura pél districte de las Aforas.

Agrahim ab tota l'ánima la mostra de consideració que varem mereixer de part del eminent republich.

Apuntin lo següent dato aquells possibilistas de bona fé qu'encare no's decideixen a secundar la nostra actitut, esperant alguna cosa de la última evolució de 'n Castelar. A Madrid, en vigílias de las eleccions se celebrá un meeting al qual hi assistiren alguns comités possibilistas y l'candidat possibilista Sr. Ortiz. En aquesta reunió que no's distingí ni pel número ni per l'entusiasme de la concurrencia, l'Sr. Figueroa digué «que era precis aixafar lo cap al republicanisme.»

Y 'ls possibilistas allí presents no protestaren contra aquestas intencions aplastadoras. Al final del meeting se donaren viscas a la monarquia, al rey y a la reyna regent. Y 'ls possibilistas allí presents, no digueren aquesta boca es méva.—¿Es aixis com se tracta de portar als liberals-monárquichs al camp de la República?

Aqui vé de perilla 'l quènto de aquell soldat, qu'en mitj de la batalla cridava:

—Coronel: tinch dos presoners.

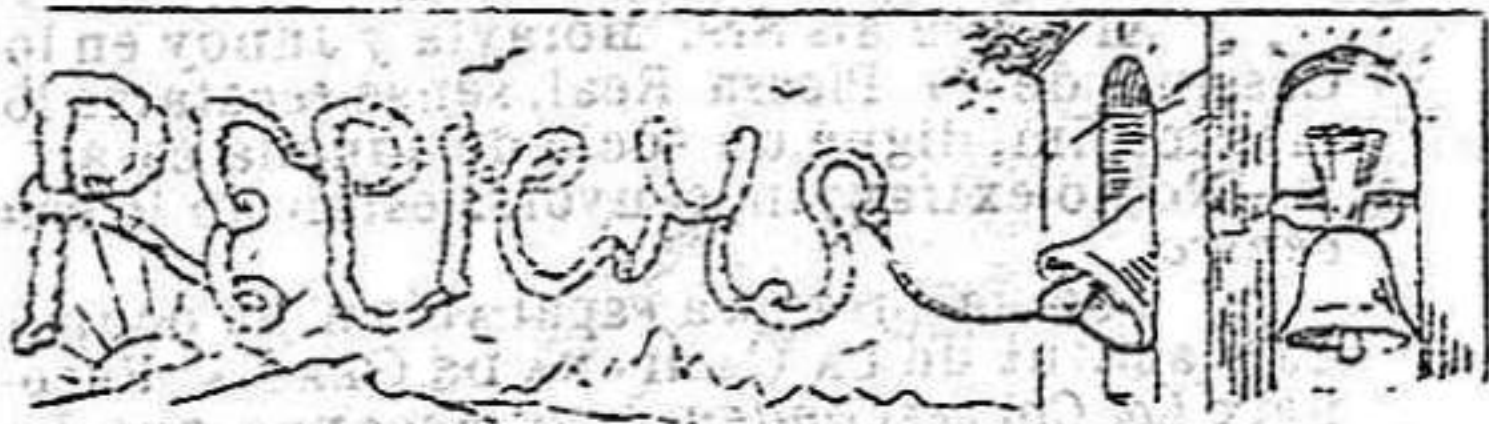
—¡Pórtals!—digué 'l coronel.

—No pot ser: ne tinch un arrapat a cada bras y se me 'n duhen a mi!

Després de la batalla electoral del últim diumenje, a tots aquells possibilistas capassos de vendre com Esaú la primogenitura republicana, per un plat de lletias, tota una historia honrosa de sacrificis per un acta, es necessari dirlos:

—Desenganyevos: hi ha una cosa millor y més eficás que la protecció del govern: la protecció del cos electoral.

P. DEL O.

AS rodas d' electors de camama que havian organitzat los fusio-nistas de Barcelona, á las primeras de cambi van ser desfe-tas, gracias á la exquisita vigi-lancia dels electors.

Una d' ellas fins va ser situa-da en un solar que 'l regidor de real ordre, Sr. Antonés, posse-

heix en las inmediacions de la carretera de la Bor-deta, y no vá poder treballar en tot lo dia.

En vista de aquest fracàs, exclamava un fusio-nista:

—A falta de rodas, ara tenim rodaments de cap.

Lo candidat republicà que á Madrid ha tret més vots, es lo doctor Esquerdo.

¿Esquerdo? ¿ho senten? ¿Es qu' *esquerda* alguna cosa?

Ca, n' ho creguin pas.

«Lo qu' ell podria *esquerda* bé prou *esquerdat* qu' está.»

A un taruguista que figurava en una de las rodas de Gracia van omplirli la cara de revessos.

Y un seu company li vá dir:

—¿Sabes que desde que treballas ab nom suposat fas tota un' altra cara? Fins sembla qu' *estás més roig*.

Resultat del escrutini del districte de las Aforas: Salmerón, 7,389 vots; Gassó y Martí, 1,463.

Ab tot y que 'l Sr. Gassó es fabricant de objectes de goma elástica, lo qu' es los vots aquesta vegada no 'ls ha pogut *estirar*.

Aplastada per la victoria que 'l poble republicà ha conseguit sobre 'ls elements monárquichs, *La Dinastia* opina que aixó no pot anar y que aquí no viurém en pau fins que se suprimeixi 'l sufragi univer-sal.

S' explica perfectament.

Es lo mateix que diuen certs individus:

En aquesta terra
no viurém tranquils
fins que suprimeixin
los guardias civils.

Algúns individus de las rodas ministerials, van presentarse dilluns á Gracia á demanar que 'ls paguessin. Eran de sentir las sévas exclamacions. Tots havian votat infinitat de vegadas, á tots se 'ls havia promés satisfers los jornal, y 's trobavan ab que no n' hi havia de fets.

Mal ofici 'l qu' exerceixen. Treballar molt, no cobrar y exposarse á rebre alguna garrotada.

¿Me volen creure á mí? En unas altres eleccions declárinse en *huelga*.

Als que 's prestan á formar rodas per votar ab noms suposats, un valencià ¿saben quin nom los donava?

Roders.

Roders, en valencià, vol dir lladres de pas.

—Aixó qu' ha passat ara—diu lo govern—no pas-sará més. En las próximas eleccions de concejals treurém totas las nostras energías y deixarem als republicans completament pulverisats...

¿Pobra gent! ¿Miracles d' aquests... y á n' aquesta hora?

Désis, Sr. Sagasta.

Poder que 't pensas ser jove
y casi bé caus de vell...
los miracles que tú fassis,
que me 'ls plantin al clatell.

D. Francisco de Asís, marit de donya Isabel II, dedicava una cantitat mensual á las obras de la Cate-dral de Sevilla.

Pero ara últimament ha suprimit aquesta subven-ció.

Qüestió de economías.

En aquesta materia, demostra D. Francisco que hi entén més que 'l govern, ó á lo menos no se 'n va ab tantas camándulas.

En Sagasta diu que no s' atrevirá á rebaixar un céntim de l' assignació del clero, sense haver lograt que 'l Papa hi estigui conforme.

Las economías del clero esperemlas sentats.

Y si no tenim cadira, aném á qualsevol iglesia que allá 'n llogan.

Y sense pagar la més mínima contribució.

Una frase del desesperat Figueroa, en lo *meeting* fusionista-possibilista de Madrid:

«Si triunfa la candidatura republicana, la Repú-blica ha triunfat; si la liberal, ha triunfat la monar-quía.»

Ha triunfat la republicana, ergo, Sr. Figueroa, pagui qu' es *República*.

Lo diputat que més vots ha obtingut, es lo repu-blicà Esquerdo, de Madrid.

Hi ha que tenir present que 'l Sr. Esquerdo es un metje dels més notables.

¿Ho veuen si 'n té d' instint lo cos electoral?

Aixó, aixó es lo que 'ns convé,
un metje bo es lo que 'ns falta,
perque la Espanya, avuy dia,
está gravement malalta.

Al Vich, lo duch de Solferino ha sigut derrotat pèl Sr. Russinyol.

¿Ue *duch* plomat per un *russinyol*!

Vaja, está vist: los aucells de presa van de baixa.

A Sant Martí una roda de taruguistas de lloger va ser disolta á cops de pedra, aprofitants per pro-jectils la grava apilotada als costats de la carretera.

Ara si que podém dir que per espatllar las rodas no hi ha res pitjor que la *grava*.

Lo partit conservador, lo més acaudalat d' Espa-nya, es lo que menos diputats ha tret.

¿Tant rics que son?... ¿Sembla impossible!

¡Tontos! ¿Per qué no 's gratavan
la butxaca una miqueta?

¿No deyan que trobarian
tants y tants vots á pesseta?

—¿Per qué 'ls republicans de Madrid han fet ilu-minacions?

—Senzillament, perque 'l monárquichs vegin més bé que la República s' aproxima.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Y Era bó, Romeo Barceló, Pep Casa-ensucrada, E. For-miga, Jo Reago 'l Nom, Llaminer, E. Urpina Font, J. Aveita, J. M., J. D., Joseph Juncosa, Carbó del Remy, Ramonet de las Guñolas, P. Torrents, E. Revoltás, F. Oriol, J. Fábregas, J. Menéndez, J. A. Un Aprenent, Moreno, Quichi 'i Seb., Un Baillet, Pepet dels Ous, M. V. Turó, F. de P. Ser Rabas, Ll. Viola Vergés, Llaminer, T. No-rio, R. Vila, S. Llobet de Belltal, Mr. Eugon, R. Pujol, Nango, Un Lliberal de cor, Perico del Vendrell, A. B. (a) Crusero, Ramón Llei, Un Pagés, Un Vilafranquí, Federico Barba, Llibori, P. Giró y B. de V., y J. M. Pallejá.—Lo que 'ns envian aquesta semana no *fa per casa*.

Ciudadans Rufo, Escolá del Vendrell, Pasqual Buyó, J. Pellicer Bell-vé, J. B. Ges, Un Estudiant, V. Miró Sardá, Pep Galleja, Un sumador, Aguilera, Pau Guera, M. Sanalp Puntí, Eduardo Thomá, F. Elias Setmesó, J. Musseram, Cintet Barrera y Caragol, F. de la Rosa, A. Amigó, E. Duardo, J. Panyella, Rey Nano, Joan M. Llorens, F. Carreras P., E. Torres Victoria, Joseph Tous, Ensebi Victoria, Toni Juan, Pobre Barbé, J. Aben Mundivals, Un Vilafranquí, Domingo Barrina, G. Gali, Pau Guerra, Escolá del Vendrell, Pepito 'l Royo, Bernabé Llorens, J. Llunguet de Belltal, Joan Torné, J. A. Llagosta, Antonet del Corral, P. P. y Permañer, Joan Mari y Set rabes.—*Inter-tarem alguna cosa de lo que 'ns remetem*.

Ciudadá J. Sallentay: La xarada bé; lo sonet no tant.—Ll. Sala-dor: En lo sonet de vosté hi falta un vers en la segona quartilla.—P. P. T.: La traducció bé: a composició política marxa conceptuosa.—Rita Sola: Ho tindré present.—Kin Jehú: Es finxeta.—Indulxir Cucaracha: Vá bé.—J. B. y B. (Bañues): Ha passat ja la oportunitat.—Un Republicà (La Escala): No podem posar noticias electorals é no ser qu' ompliam tot lo número ab ellas y encare no tindriam prou es-pay.—Ramón de Masquefa: Es fluix.—E. Riera: enterats.—Quico Sa-loza: No 'ns agrada prou.—J. Tarre y R.: Idem.—Pistacho: Vá bas-tant bé.—J. P.: No 'ns fa 'i pés.—F. Comas Pou: Idem.—Xavier Ale-many: Mil gracias: está molt bé.—Francisco R.: No 'ns vá.—Quim Ar-tigavre: Queda acceptat y gracias.—Un Republicà: Ha passat l' oportunitat.—Quico Salou: La composició hi anirà.—M. Soá: Ja 'a tenim un altra que 'ns agrada més que la séva.—C. Mostany: No vá prou bé.—Un Chiribitil: La idea vá bé: la forma no.—Japet de l' Orga: Queda acceptat.—Cantor de Catalunya: Ho trobem fluix.—F. Torres Cumplirém l' encàrrech.

LOPEZ, editor.—Rambia del Mitj, 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.

LOS PROPOSITOS DE UN GUERRERO

Si 'ls soldats fossin com aquests ja 'ls reformaria; ara, tractantse dels altres es més pelut.